

SZEGEDI HIRLAP

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN.

1917 május 6.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

TAMAS REZSŐ.

II. évf. 19. szám.

Tartalom:

**Letartóztatták
Lebovics nénit**
Mi van a szuterrénban?
**Lloyd George
toborzékolni fog.**
stb. stb.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZEGED, TISZA LAJOS-KÖRUT 37. SZ.

TELEFON: 13—78.

A SZEGEDI HIRLAP ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 KOR.
EGYES SZÁM 20 FILLÉR.

☐ ☐ KIADJA A SZEGEDI HIRLAP LAPKIADÓ-VÁLLALAT SZEGEDEN. ☐ ☐

Saját termésű

kitűnő fajborok

nagyban és kicsinyben

kaphatók

Dávid Sándornál
Szeged-állomás.A BELVÁROSI KÁVÉHAZBAN
minden este**LEHOTAI BANDI**

és zenekara hangversenyez.

A Belvárosi Kávéház a szegedi
kereskedő-világ találkozóhelye.

A

SZEGEDI UJSÁGtársadalmi, művészeti és színház
hetilap.

(Melléklete a Színházi Ujság.)

Művészi kivitelű és irodalmi
nyitaju hetilap.

Felelős szerkesztő: dr. LUGOSI DÖME.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferenc-utca 2. (Telefon 12—65.)

**FISCHER-
TESTVEREK**ajánlják dúsan fel szerelt briliáns
gyöngy és ékszerraktárakat kar-
csalónra különlegességek.szabott árak
KÁRÁSZUTCA**20****KÁRÁSZUTCA****100****KASS-szálloda,
étterem és kávéház.**

■ A vidék legelőkelőbb szállodája! ■

Kitűnő konyha, kávéházi és bar-italok.

Színház után a Kass-ba menjünk!

□ Minden este cigányzene. □

Nyomtatványszükségletét legjobban a
KÖNIG-nyomdában szerezheti be.

Letartóztatták Lebovics nénit

— A Zrínyi-utcai kosaras asszony. —

Van szerencsém önöknek özv. *Lebovics Péterné*, szül. *Bánóczi Genovéa* urnőt bemutatni. Őnagysága a Zrínyi-utcában lakik, a nyolcas számban. Öt szobás lakása van, azaz, — hogy a valóságnak megfelelően adjam elő az esetet — hat szobás a lakása, mert a spájzból is elegáns szobácskát varázsolt özvegy *Lebovics Péterné*, vagy ahogy meghitt körben nevezik: *Lebovics néni*. *Lebovics néni* másodizben lakik ebben a lakásban. Közben hat hónapig távol volt tőlünk, megrongált egészségi állapotának helyreállítása céljából hat hónapig *Mária-Nosztrán* üdült. A rossz nyelvek azt állítják, hogy *Lebovics néni* nem a saját jószántából tartózkodott a kies *Mária-Nosztrán*, hanem holmi nézeteltérése támadt a büntetőtörvénykönyv egyik rideg paragrafusával, amely nem annyira a vékony deszkával, mint inkább a kerítéssel van szoros kapcsolatban. Ezt beszélik a rossz nyelvek, de miután hála istennek Szegeden még jó nyelvek is vannak, hallgassuk meg mit beszélnek ezek.

A jó nyelvek azt beszélik, hogy *Lebovics néni* nagyon megkedvelte a *mária-nosztrai* levegőt, Szegeden nem érezte jól magát, vágyott vissza a szíve. *Lebovics néni* rövidesen el is éri a célját: visszakertül *Mária-Nosztrára*, mert megint rossz fát tett a tűzre.

Ugy történt az eset, hogy a rendőrség bünyügyi osztályát valaki névtelen levélben figyelmeztette *Lebovics néni* tüzelmeire. Aszonta a névtelen levél, hogy *Lebovics néni* pincérnőket, felirónőket és egyéb démonokat tart albérletben. Ezekkel a hölgyekkel aztán kereskedik. Amikor megunja, sétálni megy és fiatal lányokra veti ki a hálóját. Kiszemel magának egy-két lányt, aztán repül a háló és csak a Zrínyi-utcai büntanyán áll meg.

Nappal valóságos bucsujáró hely volt a lakása, három korona lefizetése ellenében bárki, vagy bárkik tehettek bármit, *Lebovics néni* nem zavarta meg őket, sőt...

A rendőrségen nem sokat teketóriáztak, két detektív hamarosan megállapította, hogy a névtelen levél tartalma megfelel a valóságnak, kimentek és előállí-

tották Lebovics nénit, akit a kapitány kihallgatás után letartóztatott. A házbelieket másnapra beidézték, dr. *Temesváry Géza* főkapitány-helyettes kihallgatta őket, aztán áttette a jegyzőkönyveket dr. *Dreyer József* büntügyi-kapitányhoz, aki a Lebovics néni elleni nyomozást vezeti.

*

A para
küli 'démó
gedjenek,
elmulik az
esztendő,
vics néni
delkezésére állhat az összes dé-
monoknak hetven esztendőből le-
felé.

dicsom nél-
nok ne csüg-
egy-kettőre
az egy-két
amíg Lebo-
ismét ren-
delkezésére állhat az összes dé-
monoknak hetven esztendőből le-
felé.

Mi van a szuterrénben?

— Sok rossz ember kis helyen. —

A rendőrség szuterrénje soha-
sem üres, most azonban igazán
tele van, sőt tulontul tele van.
Az előzetes letartóztatásban és
őrizet alatt álló bűnösökön kívül
egy egész sereg ártatlan ember:
hadifoglyok és internáltak élvezik
a rendőrség szíves vendégszerete-
tét úgy, hogy a szuterrénben sok-
szor két-háromszor annyi ember
van összezsúfolva, mint amennyi
rendes körülmények közt belefér.

Ha az ember éjszaka elmegy
a városháza mellett, a pince törött
ablakain keresztül olyan penetráns
bűz csapja meg az orrát, hogy
szinte beleszédül. Akiben kellő
elszántság van, be is nézhet a
törött ablakon, ez azonban nem
ajánlatos, mert a látvány még a
kiáradó bűznél is szédületesebb:
A szuterrén folyosóján végig ösz-
sze-vissza — majdnem egymásra
zsúfolva — emberi testek hever-
nek: — a rendőrség hálóvendégei.

Mindössze ennyi az, amit ki-
vülről, fáradság nélkül, sőt ön-
kénytelenül tapasztalhatunk, de ez
igazán ne keltsen bennünk fel-
háborodást, legyünk toleránsak és
mértányoljuk a rendkívüli viszo-
nyokat. Ha nincsen hely, hát nincs.
Egy sereg nyomorult ember miatt
igazán nem kívánhatja senki, hogy
a városházát kibővítsék s ha meg-
áll az az eset, hogy sok jó ember
kis helyen is elfér, álljon meg az
is, hogy kis helyen még több
rossz embernek el kell férnie.

Szóval ez egészen rendben
van, — ha az a bizonyos kis
hely tiszta, de éppen ez az, amit
a rendőrség szuterrénjére még a
legrosszabb lelkiismerettel sem
lehet ráfogni. A cellák tele vannak
féreggel — mondjuk ki magyarul:
tetűvel — s notórius börtönlakók
kijelentése szerint egy éjszaka a
szegedi rendőrség cellájában felér

három esztendei fegyházbüntetés minden kinszenvedésével.

Tévedni emberi dolog s előfordult már, hogy tévedésből ártatlan ember is bekerült a cellába. Aki ártatlanul került be, az ártatlanul került is ki. Ártatlanul, — de tetvesen.

Erről már aztán lehet csevegni, mert ez az állapot nem a rendkívüli viszonyok szüleménye...

Vajjon, mikor lesz legközelebb börtönvizsgálat és vajjon mit fog tartalmazni a börtönvizsgáló bizottság jelentése és végül vajjon mit tartalmazott eddig? (V—z)

Pável, a muszka.

Az eső és a hideg koratavaszi szél szűkkörű kis társaságot kerget együvé a Tisza-kávéház előtti villamos házikó alá. A társaság öt-hat tagu, mely a rókusi állomás felé induló utolsó villamosra vár. Tagjai, kik nem ismerik egymást, de igen barátkozó természetűek, egy villamos ellenőr, három-négy időtől megrokkant öreg vasutas és egy orosz fogoly: a Pável. Az eső halkán szitál, átnedvesíti és sötét tükörré változtatja az aszfaltot, a kávéházból kiszűrődő cigányzene pedig beleolvad a szél zugásába. Mikor odaérünk, a társaság tagjai még idegenek egymás előtt, de néhány perccel később megered a beszélgetés. Az orosz kezdi. Magyarul mondja:

— Csunya idő. Ember fáz.

Félpercig nem válaszol senki, végül az egyik öreg vasutas nagy meggondolással szól:

— Hm...

Igy indul a társalgás. Most már a másik vasutas is megszólal és kérdi:

— Hunnan való?

Az orosz megérti, hogy a kérdés neki szól és válaszol:

— Messze. Szibéria.

— Az messze van, — állapítják meg egyöntetűen s az egyik külön észrevételt is tesz:

— Ott talán nem is ilyen népek laknak, mint itt Szegeden.

Az orosz kötelességének tartja, hogy védelmébe vegye Szibériát.

— Az mindegy. Ott is van egy város, itt is van egy város. Ott is van husz ember, itt is van husz ember.

— De rossz emberek laknak arra felé, — mondja az ellenőr s a kezével Ujszeged felé mutat, amerre Szibériát sejt. Az orosz tiltakozik:

— Ah nem. Ott sok a jó ember, csak a kozák nem jó. Annak mondánák, üsd népet, üti népet. Kozák nem jó. Többi jó. De vannak rosszák is. Itt is vannak rosszák, meg jók.

— Mondja csak Pável — szól most az egyik vasutas, — ugye mégis csak az a cár volt a rossz. Az sanyargatta a népet.

A Pável egy darabig hallgat, aztán válaszol:

— A cár sem tehetett semmiről, de azért jó, hogy elment. Most talán jobb lesz Oroszország.

— De itt mégis csak jobb? érdeklődik reménykedve az ellenőr.

— Mindegy. Ott is mondják naccságának khezit csókolom, itt is mondják. Hivatalba mondják nagyságának khezit csókolom, mindjárt van liszt, mondják szegény embernek, várj holnapig, Oroszországba is mondta nekünk

kapitány ur, holnap lesz kenyér, csak induljunk. Mondtuk neki, hogy majd holnap indulunk. Kettőt agyonlőttek.

— Bizony bizony . . . — sóhaj egy vasutas és a beszélgetés kis időre megakad. Egy asszony veszi fel újból a társalgás fonalát.

— De már milyen szépen tud magyarul ez a Pável. Ugy-e úgy hívják?

— Ugy, — mondja az orosz.

— Mindjárt gondoltam, hogy úgy hívják — szól a vasutas, aki a Pável nevet előbb kitalálta, — mert nálunk is volt egy muszka, azt is úgy hívták. Olyan hasonlatos formája van hozzá, csak az fekete volt.

Az orosz folytatja az előbbi témát.

— Már megtanultam a khézit csókolom. Mikor megyek haza, majd mondom én is feleségemnek: khézit csókolom.

— De szívesen mondaná már holnap, — szól az asszony és nagyot sóhaj. — Nekem is van egy fiam Szibériában. Talán az meg oroszul beszél már.

— Hát lehet, — biztatja a muszka.

— No, nem baj, majd elfelejti, ha haza jön — vigasztalja egy vasutas.

Egy másik vasutas szólal meg. Eddig nem vett részt a társalgásban, csak hallgatta, amit azok beszélnek. Lassu megfontolással mondja:

— Ha engem is elvisznek katonának és ne adja isten, fogoly lőnnék Szibérijába, majd engem is úgy kérdőzetnek ott, mint mi ezt a muszkát.

— Meg sem értik kendet, hogy mit válaszol, — szólja le a mellette levő.

— No-no — szól az öreg. — Tudok én is úgy magyarul, mint ez a muszka itt.

A muszka végig nézi és mondja:

— Hát tud, tud . . . Persze, hogy tud,

Ezen aztán eltűnődnek kissé. Az eső mindinkább nekiszilajodik s a szél valamelyik utcából az utolsó villamos csengetyű-szavát hozza magával.

Lloyd George toporzékolni fog.

A nagy alföld egyik pici városkájából kaptunk ma egy ujságot, amely hetenkint egyszer tájékoztatja a világ eseményeiről olvasóit. A széles hasábokon találunk egy megkapóan drámai erejű cikket arról, miként lehet sörkrétával tisztítani az ablakot, másik közlemény a vasuti átjáró előtt összegyűjtött szemét elhordását követeli igen helyesen, de figyelmünket főképp a vezércikk ragadta meg, amelynek ez a címe: „A világ mészárosai”.

Elolvastuk a megrendítő cikket és arra a régi régi időkből való öreg ujságíróra gondoltunk, aki a német birodalom belső ügyeibe avatkozott és megtámadta a vaskancellárt. Megtámadta és boldogan tette le a tollát:

— Na, Bismarck wird sich kratzen!

Az alföldi kis ujság a nagy világkatasztrófáról ír. Fájdalmasan jajdul fel, hogy a diplomatákonok, gonosz praktikái miatt

annyi vérnek kell ömlenie. Azután ezek a sorok következnek:

— Lloyd George ur, akit jó volna egyszer kedvünk szerint négyszem közt a kezünk közé kaparintani, nem akar felhagyni bornirt uszításával. Lloyd George ur, hát csakugyan meg van ön örülve? Ezennel a leghatározottabban figyelmeztetjük, változtassa meg ostoba mézáros politikáját. Ha nyomatékos intelmünknek nem volna meg a kívánt eredménye...

Jaj! Izgatottan olvassuk tovább. Mi lesz most? Uristen mi lesz most? Ha nem volna meg az eredménye... Valami borzasztó fog történni. Szörnyű sejtélem. Lássuk tovább:

— ... nem volna meg a kívánt eredménye, akkor vegye tudomásul, hogy nem tekinthetjük önt egy művelt nemzet miniszterelnökének.

Nagy ég! Hogy fog Lloyd George toporzékolni! Micsoda rémes riadalom lesz a Guild Hall-ban, s mily sietve hívják össze az angol minisztertanácsot. No, de Miljukov se teszi a cikket az ablakába. Az orosz külügyminiszter is megkapja a magáét:

— Miljukov apó is (ő csak apó) jól teszi, ha megfogadja tanácsunkat és visszatér ősi mesteriségéhez és nem ártja magát olyan dologba, amihez dunsztja sincs. Ha elég bölcs arra, hogy megszivlelje sorainkat, bizonyára belátja, hogy a politizálás nem önnök való.

Hejhaj, az Alföldön boldog emberek élnek. Boldog emberek írnak és olvasnak...

**A SZEVEDI
KERESKEDŐK
EGYESÜLETÉNEK
BEVÁSÁRLÁSI
Részvény Társasága**

**MŰKÖDÉSÉT
MEGKEZDETE.**

Raktárai és irodája:
Tisza Lajos-körut
56 szám alatt
(Dr. Forbáth-palota)
van.

TELEFON: 14-14.

Koncentrálják a középiskolákat.

Emlékezünk rá, alig nyolc-tíz éve még, milyen tülekedés volt, ha valahol tanári állást kellett betölteni. Annyi volt a pályázó, hogy a jóakarók egész tömegét kellett fölvonultatni, amíg sikerült a pályázónak célt érni.

A háboru megváltoztatta ezt a helyzetet, amely sok tekintetben megszégyenítő is volt a fiatal professzorra, aki megszerezvén diplomáját, csak akkor érhetette el tanári kinevezését, ha talentuma és képesítése mellett megfelelő protekcióra is szert tudott tenni. Most keresik, de nem találják az új tanár-nemzedéket, melyet a háboru elszólt a katedrától.

A filozopterek jórésze még végzés előtt bevonult, a fölmentéseknél természetesen a fiatal alkalmas tanárokat mentették föl a legritkább esetben, igen sokan nem is kívánták fölmentésüket, mert azt hitték, hogy a harctéren van rájuk elsősorban szükség és így mindinkább érezhető lesz a tanárhiány, amelyen alig segít, hogy a nyugdíjazásra már a háboru kitörésénél megérett tanárok eltekintettek saját jól kiérdemelt pihenésre való jogosultságuktól, fiatalos szívvvel és lélekkel bocsátják tapasztalataikat a középiskolai oktatástígy szolgálatába. Ez matematikai pontossággal el fog következni és új erők hiányában nem lesz kivel betölteni a megüresedő tanári állásokat.

A vallás és közoktatástígyi minisztérium illetékes osztályát komolyan foglalkoztatja a fokozódó tanárhiány kérdése és fölmerült az a terv, ha a háboru tovább is

elhúzódik, akkor ideiglenesen be-szüntetnek több középiskolát kisebb tanulói létszámmal és az így iskola nélkül maradt diákokat a legközelebb eső nagyobb város iskoláiba utalják át, ami minden-képen helyes megoldásnak ígér-kezik, ha ezeket a nagy iskolákat megfelelő tanerőkkel tudják ellá'tni. A háboru után természetesen újból helyreállna a régi rend, egyelőre azonban más mód nem is kínál-kozik, mivel a hősieen küzdő tanárokat a harctérről elvonni nem lehet, a tanárképzés pedig annyira gyenge eredménnyel jár, hogy az új tanárokkal sem a megüresedett állásokat betölteni, sem pedig a 35 évnél nagyobb idő óta szol-gáló, nyugalomba vonuló tanárokat pótolni nem lehet.

Szeged, mint középpont, természetesen székhelye lesz az ilyen koncentrált középiskoláknak.

Deutsch Sámuel

ócskavas- és

fémkereskedő SZEGED,

Mikszáth Kálmán-u. 7. Tel. 646

Telep: Téglagyár-u. 4.

Telefon 11—75.

Egy rokkant katona a házasságról.

A Budapesten megjelenő *Rokkant Ujság*ből vettük át a következő cikket, amelyben egy rokkant katona mondja el a véleményét a rokkantak házasságáról.

Minden magyar állampolgárnak elsősorban hazafias kötelessége a családalapítás és az életben a nő legmagasztosabb hivatása az anyaság. Ahogy az ember elszorult szívvél tudomásul veszi, hogy minden katonai szolgálatra alkalmatlan, hogy a hazának nincs többé reá szüksége — a fronton s újra visszamegy a régi, nyugalmas polgári életbe, amelyet egy pár év előtt ép, egészséges emberként hagyott ott, természetes emberi ösztönként merül fel a házasság gondolata. A lét- és fajfentartási ösztön kivétel nélkül megvan minden emberben, tehát a rokkantakban is. A kijózanító háborúnak átélt nélkülözései, kínjai és szenvedései után e világot felforgató zajból rokkantan hazakerülő katonák legtöbbször megkomolyodott életelvük van és egyik jellemző óhajuk oly erkölcsi töke megszerzése, amely a nyugodt, boldog családi élet alapja.

A házasság örökké problémája marad a sorsán egyuttal javítani is vágyó emberiségnek. Az emberi önzés, amellyel az Isten már a születéskor felruházta teremtmé-

nyét, itt is megnyilvánul, ez egyszer azonban kapcsoljuk ki fejtegetéseinkből az érdekházasságot.

A természet törvényei a szerető szívek egyesülését követelik, s legyen bár kéz-lábnélküli, vagy vak az ember; a legparányibb élet hevitse csak testét: szíve legmélyebb rejtekéből tör fel a sóhaj az igaz szerelemért...

A jó házasságnak elsősorban vonzalom, ha úgy tetszik: szerelem legyen a forrása, mert csakis ebben az esetben van a házasságban valami szent. Minden olyan házasság, amely nem alapszik természetes, kölcsönös vonzalmon, minden erkölcsi köteléket nélkülöz.

A kérdés most az:

— Akadály-e a testi fogyatékoság, hogy valakiben rokonszenvet kelthessünk magunk iránt, hogy valakit boldogítsunk és hogy mi is boldogok lehessünk?

— Nem! Nem akadály! A rokkant is meghódítja választottját!

Eltekintve attól, hogy a testi fogyatékoságot már meglehetősen tökélyvel pótolja az orvosi tudomány, a rokkant láb- vagy kéz-nélkül épp olyan gondolkodó emberi lény, mint a többi. Ez a testi fogyatékoság a nő szemében nem von le a férfi értékéből, sőt inkább emeli. Tudnak érte lelkesedni. A magyar nőben van érzés,

csak meg kell tudni szólaltatni; tudnunk kell, ha vonzalmat, szerelmet akarunk magunk iránt ébresztetni, mily hurokat pendítsünk meg.

Nem szabad a nőkkel szemben félszegül és bizalmatlanul viselkedni. Ritkán ér célt az, aki esetleg költői szárnyalással ecseteli az ő szomorú életét!... Aki örökké sópánkodik és szinte könnyezik, az beleszuggestálja a nőbe is azt az érzést, a hangulatot oly nyomottá teszi lelkében, mintha akasztanának valakit, és bizony — mi tagadás — (a legjobb esetben, ha pillanatnyi sikerei vannak is) a nő csak sajnálja... sajnálja... És erről ő maga sem tehet, bármennyire át van szellemülve a honleányi kötelesség magasztos érzetétől.

Szó se róla: van valami sajnálatféle is ebben a szerelemben, hiszen először önkéntelenül tolul mindenki ajakára a sajnálat megnyilvánulásaként e szó:

— Szegény.., szegény.. — és csóválja a fejét.

De ez az érzés, ha mi nem beszélünk róla — ha százszor is érezzük sajnálatraméltó voltunkat, mi nem igyekszünk ezt a szálnalmat blazirlságunkkal fokozni — hamarosan (pláne később a házaselet tartama alatt ugy elpárollog, mint az éter. Minden honleány büszke és boldog egy rokkant ifju (mert ugyebár, főként ifjakról lehet szó) oldalán; mint

asszony, férjét kívül-belül megismerve, teljes odaadással viseltetik iránta, szerelme tiszta színarany lesz és a hitvesi hűséggel párosul!

A testi fogyatékoság tehát nem gördít akadályokat a jó házaselet eme erkölcsi előfeltétele elé, hiszen a rokkant meleg szeretete és igaz hálája igenis kárpótlást nyújt a nő lekötöttségéért és önfeláldozásáért.

Ami a házaselet anyagi oldalát illeti, hogy a férj hivatása a nő részére nyugodt és gondtalan megélhetést biztosítani, ez csak természetes. Főlöskéges hangsúlyoznom, hogy ez azelőtt is, minden időben ugy volt és általános. Ha a családí életben főt forraló gondokkal kellett küzdeni, ez azelőtt is lohasztotta mindkét részről a lelkesedést és a kapcsolatot közöttük mindenkor lázábbá tette.

Hihetően, ezzel a fontos kérdéssel sikerül megküzdenuk a küszöbön álló rokkantnyugdíj fel-emelésével és tőkésítésével, s különösen azzal az igyekezettel, a mely a rokkant hősöknek már most is oly állásokba való helyezésére törekszik, ahol testi fogyatékoságuk dacára még mindig kereshetnek annyit, hogy abból egy családot tisztességesen eltart-hatnak.

KÖZGAZDASÁG

A Szegedi Műbarátok Köre pünkösdkor kiállítást rendez a kulturpalotában. A kiállítás rendezőse mintegy 400 felhívást küldött a szegedi műbarátokhoz és gyűjtőkös. A felhívásra tömegesen érkeznek a válaszok, melyekből megállapíthatjuk, hogy olyan kultúresemény lesz a kiállítás, amelyre még vidéki városban példa nem volt. A kiállítás fő érdekessége lesz a *Back-muzeum*. Kevesen tudják, hogy begavári Back Bernátnak a Kárász-utca 5 szám alatt külön, mintegy 60 darabból álló képmuzeuma és faszobor gyűjteménye van. Ez a muzeum is a közönség rendelkezésére fog állni a műgyűjtők kiállításának tartama alatt. A *Ferencrédiek* háza Mátyáskirály korabeli egyházi himzéseket és antik templomi szerelvényeket küld a kiállításra. Schwaiger József bíró indiai gyűjteményét, dr. Szalay József főkapitány kézirat- és könyv-unikumai közül 60 darabot fog kiállítani. A szegedi művészek is szorgalmasan dolgoznak, hogy a kiállítással egybekötött képvásáron bemutathassák legújabb alkotásaikat.

A háború a legtöbb embernek sok szomorú és nyomasztó emléket fog hátrahagyni. Egyebek közt az új egyenesadókat. Kettő a folyó évben lépett hatályba, még pedig a vagyonadó és a hadinyereségadó, míg a jövedelemadó, mely már 1915-ben lépett hatályba, a folyó évben csak kiterjesztetett, amennyiben az idén nemcsak a 20.000 koronát, hanem már a 10.000 koronát meghaladó jövedelmek is jövedelemadó alá esnek.

A hadinyereségadó ellen, azok kivételével, akik általa érintve vannak, senkinek sem lesz kifogása. Csakis igazságos, ha a kincstár a háború alatt keletkezett új milliómosoktól a háboruban szerzett nagy vagyonoknak legalább egy részét adó formájában megint igénybe veszi. A vagyonadóhoz már férhetne szó, mert a vagyonadót még olyanok is fogják fizetni, akik a háború folytán nem jutottak nagyobb vagyonhoz, sőt, akik a drágaság folytán rendes jövedelmekből nem bírtak megélni, kénytelenek voltak a tőkéhez is nyulni. De egyrészt az állam a parancsoló szükséglet elől nem térhetett ki, másrészt pedig a vagyonadó — legalább egyelőre — oly mérsékelt, hogy a megterhelés nem nevezhető túlságosnak. — Kezdődik 50.000 korona vagyonnál 60 koronával és csak 2.400.000 korona vagyonnál éri el a fél százalékot, azaz 12.000 koronát.

Sokkal fontosabb hatású a jövedelemadónak a kiterjesztése a már 10 000 koronás jövedelmű

Intelligens német kisasszony

prima referenciákkal, a nevelés terén nagy gyakorlat, junius elsejére állást keres. Házikisasszonynak is elmegy. Ajánlatokat T. Gröbner, Kisbér, Széchenyi-utca 109 szám alá kér.

középosztályra, még pedig különösen a városi lakosságra. A városban lakó középosztálynak ugyanis ma 10.000 korona az átlagos jövedelme. Faluhelyen a nagybirtokosnak, vagy a nagybérlőnek kivételével csak ritkán lesz található lakos, kinek jövedelme eléri a 10.000 koronát. Ezért mondható, hogy a jövedelemadó speciálisan városi adó.

A fővárosban és a nagyobb vidéki városokban a mostani drágaság közepette 10.000 korona nem nagy jövedelem. Különösen ott, ahol nagyobb a család, a legnagyobb takarékossgal és beosztással kell élni, hogy ily budget-vel valaki megélhessen. Ha az adófizetőre az eddigi adókon kívül még rá rónak 300 korona jövedelemadót, ez oly nyomasztó új kiadás lesz, mely sok esetben sokkal szükségesebb volna ruházatra vagy más szükségletre.

Egyáltalán most, midőn az adótörvényeket a praxisban kell végrehajtani, fogjuk csak meg látni, hogy azok csakis a súlyos helyzetnek a kényszerhatása alatt jöttek létre. Itt van p. o. a hadinyereségadó. Ez alá az a jövedelem „többlet” esik, melyre valaki a háború alatt szert tett. Ausztriában ezt a többletet megállapítani nem nehéz, mert ott volt jövedelemadó már a háború előtt is. Egyszerűen összehasonlítják a háború alatti jövedelmet az azelőttivel és megbírják állapítani a többletet. Nálunk azonban jövedelemadó azelőtt nem volt, az összehasonlítási alap tehát — a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat kivéve — hiányzik. Minálunk nemcsak a háború alatti jövedelmet kell majd megállapítani, hanem az azelőtti is. Hogy ezen

eljárás tág teret nyújt a sötétben való tápogatózásra, kombinációkra és becslésekre és hogy ez által károsodás fogja sok esetben érni a kincstárt, vagy az adófizetőt, — az világos.

Önmaguk azok, kik a Wekerle-féle adótörvények életbeléptetése ellen hajsztát indítottak, fogják most belátni, mily nagy hibát követtek el, hogy azok életbeléptetését meghiúsították. Az említett törvények szerint a III. osztályu kereseti adókulcs leszállított volna a lehetetlen 10%-ról 1, 2 és 3%-ra és ezáltal összhangzásba került volna az új jövedelemadóval. Most azonban megmaradt a kereseti adónak a 10%-os kulcsa, mely a praxisban sohasem bírt érvényesülni és hozzájött még külön az új jövedelemadó is. Ez a praxisban a legnagyobb anomáliákra vezet. A miniszter maga mondta, hogy a 10%-os kulcsnál nem lehet senkit a valódi keresete után megadóztatni, mert ez túlságos megterhelés lenne. Az adó-kivető bizottságok tehát kénytelenek voltak a törvényt az által korrigálni, hogy a valódi kereset helyett ezt megállapították a harmad, de sok esetben még is tizedrészben is. P. o. megállapították egy iparosnak a keresetét, akiről jól tudták, hogy legalább is 2000 koronát keres, azaz keresnie kell, hogy megélhessen, 200 koronában. Ahelyett, hogy megváltoztatták volna az elavult törvényt, jobbnak látták azt tovább is fenntartani, dacára annak, hogy mindenki ismerte hiányait.

A jövedelemadó kivetésénél azonban meg kell állapítani a valóságos jövedelmet. Így meg-esik, hogy az egyik bizottság megállapítja valamelyik kereskedő-

nek a keresetét 10.000 koronában, a másik pedig megállapítja ugyanazon kereskedőnek a jövedelmét ugyanazon üzlet után 30.000 koronában, tehát a háromszorosával. Nem sokkal helyesebb volna úgy a keresetet, mint pedig a jövedelmet egy és ugyanazon összegben megállapítani, a 10%-os adóku'cs helyett pedig a három és egyharmad százalékos kulcsot alkalmazni, ami az adó végeredményében egyet jelentett volna.

A kormánynak a háboru után legsürgősebb feladata kell, hogy legyen az összes adótörvényeinknek a revideálása. *dr. W. F.*

Minden héten újabb és újabb, szenzációsnál szenzációssabb filmattrakciókkal szolgál a *Korzó*-mozi igazgatósága a közönségnek. — Ezen a héten például nem kevesebb mint három olyan grandiózus film kerül vetítésre, amelyet még a legelső fővárosi mozik sem mutattak be. Hétfőn a közkeletű „HOMUNCULUS”-sorozat befejező része: „HOMUNCULUS HALÁLA”, szerdán „IVO-NE”, egy izgalmas dráma, pénteken *Verga* világhírű regénye nyomán készült film: „A NÖSTÉNY TIGRIS” kerül színre a *Korzó*-moziban.

ÜZENETEK.

Büntetés. 1. Áthelyezték. 2. Közélelmészési hivatalba. 3. Kitűnő detektív. 4. Büntetésből.

Adó. 1. A gyorsírók. 2. Hatvan korona. 3. Adó. 4. Ingyen tanítanak. 5. Megfélebbzték.

Pályázat. 1. Dr. Bródy Miklós. 2. Kolozsvári karmester. 3. A bátyja Bródy István.

Káplár Hevesi özvegye: 1. Káplár Paplógó özvegye. 2. Jellemző.

Aki a

SZEGEDI HIRLAP- RA

EGY ÉVRE

előfizet

INGYEN

kapja

az eddig megjelent

összes számokat.

A Szegei Hus- és Vásárpénztár R.-T. 1916. évi Zárszámadása.

Magyon.

Mérleg-számla 1916 dec. 31.

Telher.

Pénztár	—	—	163100 76	Részenyitőke	·	·	20000	—
Értékpapir K 70.000 né. hadik. k.	—	—	66310 —	Tartalékalap	·	·	5000	—
Adósok	—	—	618536 91	Kinnlevősegi tartalék	·	·	10000	—
Készletek, anyagok	—	—	44011 30	Osztalék tartalék	·	·	30000	—
Gépek, leirva	—	—	—	Rendkívüli tartalék	·	·	10000	—
				Adótartalék	·	·	75000	—
				Hitelezők	·	·	517728 47	—
				Fel nem vett osztalék	·	·	598 —	—
				Nyereség 1916 december 31-én	·	·	98632 50	—
			891958 97				891958 97	—

Veszteség.

Üzleteredmény-számla 1916 dec. 31.

Nyereség.

Költségek: adó, raktárbér, bizt. díj, épít.-jav., városi ép. bértössz., ügyv. költség, postabélyeg, tüzelő, kezelési és tüzemköltség, üzleti könyvek és nyomtatványok	·	·	93976 29	Bizományi díjak és jutalékok	·	·	37999 25
Tiszti fizetések és lakbérek	·	·	21046 54	Kamatok	·	·	17696 62
Gépek és felszerelések	·	·	24500 —	Ipari tüzemek jövedelmei	·	·	176218 58
Nyereség 1916 december 31-én	·	·	98632 50	Mult évi áthozat	·	·	6240 88
			238155 33				238155 33

VASS JENŐ, s. k., ügyv. igazgató.

Megvizsgálta és rendben találta az igazgatóság:

A könyvelésért: LUKÁCS GYULA s. k.

BARÉ TALLIÁN BÓLA, sk. elnök, SZARVADY LAJOS, sk. alelnök, BOKOR PÁL sk., KOOS ELEMER sk., PIRKNER JÁNOS sk., LEDERER ARTHUR sk., TELHISZ GYÖRGY sk., BALASZ ZOLTÁN sk., GLUCKSTHAL LAJOS sk., DR. KÓCZÓ ISTVÁN sk., KOVÁCS SÁNDOR sk., LICHENANGGER GYULA sk., REÖK IVÁN sk., SCHÄFFER VILMOS, VAJDA MANÓ (ny.), MEGVIZSGÁLTA ÉS RENDBEN TALÁLTA A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: WEINER MIKSA sk. elnök, KISS ARNOLD sk., CSÁRYI SÁNDOR sk., SCUITÉTY SÁNDOR sk., PARAI PÁL sk.

Segesváry

drogéria

Szeged, Kárász-utca 6, Telef. 3-42

Raktáron mindennemű gyógyszer, illatszerek, pipere- és háztartási cikkek, fényképeszeti cikkek és fényképező gépek.

Pipere-szapponok

nagy választékban
kaphatók

Frankl Antal

gyógyszertárban

SZEGED-Felsőváros,
Szent-György-tér.

Szeged uri közönsége a TISZA-kávéházba

jár. — A TISZÁBAN csak

☐ hétfőn nincs zenel ☐

Városi nyelviskola

a városi felső keresk. iskolában.

Német, francia, angol, olasz és bolgár nyelvnek oktatása kezdőknek és haladóknak, diákoknak és felnőtteknek külön-külön.

Tanítás délután 4—9 óráig.

Beiratkozni lehet mindennap

Az igazgatóság.

WEBER MÁTYÁS

a szegedi uriközönség
szabója

Szeged, Széchenyitér 6

Telefon: 8—38.

„HA-HA”

SZEGED, KELEMEN-UTCA 12. szám

részére fentartott hely.

URÁNIA

Magy. Tudományos Színház

TELEFON: 8—72.

Állandóan
szenzációs műsor!

Az előadások pont 5 órakor
kezdődnek.

Utolsó előadás 1/4 9 órakor.

Nem mese az
írógépről,
hogy a

KELLER-féle

írógépek
mesések,

Szeged,

Széchenyi-tér 8. Tel. 363.

rószalag, szénpapír és az
összes kellékek, valamint
használt írógépek raktáron.

Igazgató:
Vas Sándor.

KORZÓ-MOZI

Telefon:
Igazgatóság: 4-55.
Pénztár: 11—85.

1917 május 1-én és 2-án (hétfőn és kedden):

A Homunculus-sorozat befejező része: **Homunculus halála.**

Dráma 4 felvonásban. A kettős főszerepben OLAF FÖNS.

Május 9-én és 10-én (szerdán és csütörtökön):

IVONE. Nagy dráma 3 felvon.

A főszerepben: FRANCESCA BERTINI, a világhírű tragika.

Május 11, 12-én és 13-án (péntek, szombaton és vasárnap):

A nőstény tigris.

G. Verga regénye után.

A főszerepben P. MENICELLI, a „Csókos éjszakai” hírneves főszereplője.

Páratlanul álló filmattrakció

Előadások 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Hazai élet- és katonai biztosító részvénytársaság

vállal biztosításokat

az ember életére, orvosi vizsgálat nélkül is. 43—50 éves népfelkelőknél háborús kockázat pótdíj nélkül. Leány- és fiú-biztosítások kiházásításra és katonai szolgálat esetére. Egyéni- és csoportos baleset-biztosítások. Gyermek baleset-biztosítás díjvisszatérítéssel. — Élethossz íglen vasuti baleset-költvények egyszeri díjfizetéssel

Legolcsóbb díjtételek.

Liberális feltételek.

Felvilágosítással készséggel szolgál: a szegedi főigénynökség: **Kölcsey-u. 4, l. e.**

Nyomatott König Salamon könyvnyomdájában Szegeden.